Examenul național de bacalaureat 2021 Proba E. d) Chimie organică

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

SUBIECTUL A

Itemii de la 1 la 10 se referă la formulele de structură ale unor compuși organici, notate cu litere de la (A) la (F), prezentate mai jos:

(A)
$$\begin{array}{c} CH_3 \\ H_3C-CH-CH-COOH \\ NH_2 \end{array}$$
 (C)

(D)
$$\stackrel{\text{NH}_2}{\overset{\text{I}}{\overset{\text{CH}_2}{\overset{\text{CH}_2-\text{COOH}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{COOH}}}{\overset{\text{CH}_3-\text{CO$$

Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Are trei grupe funcționale în moleculă:

a. au formula generală
$$C_nH_{2n-2}$$
; **c.** sunt (A) și (E); **b.** *nu* conțin atomi de carbon secundar; **d.** sunt (C) și (E).

4. Prezintă în moleculă un atom de carbon asimetric:

5. În conditii standard, substantele:

6. Compusul organic rezultat în reacția compusului (F) cu etanolul, în mediu acid, conține în moleculă:
a. 4 legături σ(C-C);
c. 4 electroni neparticipanți la legături chimice;

7. Compusul cu formula brută CH₂O, *nu* reactionează cu:

8. Hidrocarbura (E) participă la reacțiile din schema de transformări:

(1) **(E)** +
$$H_2 \xrightarrow{Pd/Pb^{2+}} \mathbf{p}$$
 (2) **(E)** + $HCI \xrightarrow{HgCl_2/170^0C} \mathbf{m}$

Este adevărat că:

b. în transformarea (1), raportul molar (E): H_2 este 1:2; **d.** substanța m este un polimer vinilic.

10. În 5 mol de compus (D), există:

Ministerul Educației Centrul Naţional de Politici şi Evaluare în Educaţie

Subjectul B.

Citiți următoarele enunțuri. Dacă apreciați că enunțul este adevărat scrieți, pe foaia de examen, numărul de ordine al enuntului si litera A. Dacă apreciati că enuntul este fals scrieti, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului și litera F.

- **1.** Legătura covalentă triplă dintre doi atomi de carbon este formată dintr-o legătură π și două legături σ.
- 2. Prin adiția apei la propenă se obține un compus cu atom de carbon asimetric.
- 3. Punctul de fierbere al *n*-pentanului este mai mic decât al *n*-butanului.
- 4. Poliacetatul de vinil se utilizează la obtinerea fibrelor sintetice de tip PNA.
- 5. Amidonul este o polizaharidă de origine vegetală cu rol de rezervă.

10 de puncte

(25 de puncte)

SUBIECTUL al II-lea SUBIECTUL C

1. Raportul dintre masa molară a unei alchine (A) și masa molară a unei alchene (B) este 4:7, iar raportul dintre numărul atomilor dintr-o moleculă de alchină (A) si numărul atomilor dintr-o moleculă de alchenă (B) este 7:15. Determinati formulele moleculare ale celor două hidrocarburi. 5 puncte

2. Scrieti ecuatia reactiei care are loc la utilizarea metanului drept combustibil casnic.

2 puncte

3. Calculați căldura rezultată la arderea a 12 mol de metan, exprimată în kilojouli, dacă la arderea unui volum de 448 L de metan, măsurati în conditii normale de temperatură si de presiune, se obtine o căldură de 17800 kJ.

2 puncte

4. Notati o proprietate fizică a etenei, în conditii standard.

1 punct

- 5. a. Un amestec de etan, etenă și hidrogen în raport molar 2 : 2 : 3 se trece peste un catalizator de nichel, sub presiune și la temperatură ridicată. Scrieți ecuația reacției chimice care are loc.
- b. Calculați raportul dintre cantitatea de substanțe din amestecul inițial (n₁) și cantitatea de substanțe din amestecul final de reacție (n₂). 5 puncte

SUBIECTUL D

- 1. a. Scrieți ecuația reacției de nitrare a naftalinei, cu obținerea mononitroderivatului, notând condițiile de reacție. Utilizati formule de structură pentru compusii organici.
  - b. Notați denumirea științifică (I.U.P.A.C.) a compusului organic obținut.

4 puncte

2. Notati o utilizare a naftalinei.

1 punct

- 3. a. La tratarea fenolului cu soluție concentrată de acid azotic se obține și 2,4,6-trinitrofenolul. Scrieți ecuația reacției de nitrare a fenolului pentru obținerea 2,4,6-trinitrofenolului. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
- b. Într-un proces de nitrare a unei probe de fenol, cu masa 188 g, s-au obținut 412,2 g de 2,4,6-trinitrofenol. Determinati randamentul reactiei. 5 puncte

SUBIECTUL al III-lea

SUBIECTUL E

(25 de puncte)

- 1. Un detergent are formula de structură: C₆H₅-COO-(CH₂-CH₂-O)_n-CH₂-CH₂-OH. Calculați numărul atomilor de carbon din molecula detergentului, stind că într-un mol de detergent sunt 54 g de hidrogen. 3 puncte
- 2. a. Scrieți ecuațiile reacțiilor chimice din schema de transformări:

(1) (A) +
$$O_2 \xrightarrow{\text{mycoderma aceti}}$$
 (B) + H_2O

(2) (B) + NaHCO₃
$$\longrightarrow$$
 CH₃-COO Na⁺ + CO₂ + H₂O.

b. Precizați efectul vizibil ce însoțește reacția (2) de la subpunctul a.

5 puncte

3. Scrieți ecuația reacției dintre acidul etanoic și oxidul de magneziu.

2 puncte

4. Se tratează 0,4 q de oxid de magneziu cu 200 mL de solutie de acid etanoic. Stiind că reactantii se consumă integral, calculati concentratia molară a solutiei de acid etanoic. Utilizati ecuatia reactiei de la punctul 3.

3 puncte

5. Notați două proprietăți fizice ale glicerinei, în condiții standard.

2 puncte

SUBIECTUL F

- 1. O tripeptidă (T) formează prin hidroliză enzimatică totală glicină, serină și valină.
- a. Precizați denumirea stiintifică (I.U.P.A.C.) a aminoacidului rezultat la hidroliza totală a tripeptidei (T), care are trei grupe functionale în moleculă.
  - b. Scrieți ecuația unei reacții de condensare a glicinei cu valina pentru obținerea unei dipeptide mixte.

3 puncte

2. Scrieti formula de structură a amfionului valinei.

1 punct

- 3. Un amestec de glucoză și fructoză, cu masa 9 g, se dizolvă în apă. Prin tratarea soluției obținute cu reactiv Tollens, în exces, se formează 4,32 g de argint.
  - a. Scrieți ecuația reacției care are loc. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
  - b. Determinati raportul molar glucoză : fructoză din amestecul initial.

6 puncte

Mase atomice: H-1; C-12; N-14; O-16; Mg-24; Ag-108.

Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L·mol-1.